

แบบจำลองการสอนจุดภาคเรื่อง "การใช้สื่อการสอน"

นางสาวสมหญิง กัตันศิริ

005323

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2518

A MICROTEACHING MODEL ON "UTILIZATION OF INSTRUCTIONAL MEDIA"

Miss Som-Ying Klansiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภร สุวรรณาศรัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แบบจำลองการสอนจุลภาคเรื่อง "การใช้สื่อการสอน"

ชื่อ   นางสาวสมหญิง   กัตันศิริ   แผนกวิชา   โสศตศึกษา

ปีการศึกษา   2517

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อสร้างแบบจำลองทักษะการสอนเรื่อง การใช้สื่อการสอน ในรูปของเพปบันที่ภาพขนาด $\frac{1}{2}$ นิ้ว ให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคของครูและนิสิตฝึกสอน ในสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ
2. เพื่อสร้างคู่มือการฝึกทักษะการใช้สื่อการสอนสำหรับนิสิตและอาจารย์นิเทศก์ สำหรับใช้ควบคู่กับแบบจำลองทักษะการสอนที่สร้างขึ้นในรูปของ เพปบันที่ภาพ
3. เพื่อหาประสิทธิภาพและปรับปรุงแบบจำลองทักษะการสอนที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้จริง

การดำเนินการ

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาคโดยเน้นทักษะการใช้สื่อการสอน
2. กำหนดและสร้างตัวแบบจำลองการสอนในรูปของเพปบันที่ภาพ 1 นิ้ว แล้วถ่ายทอดลงเพปขนาด $\frac{1}{2}$ นิ้ว ชาว-ดำ
3. แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน รับผิดชอบคุณภาพของแบบจำลองทักษะการสอน ในแง่ของประโยชน์และความเชื่อถือได้
4. หาประสิทธิภาพของแบบจำลองการสอนที่สร้างขึ้นโดยการนำข้อทดสอบที่สร้างขึ้นเอง โดยวิเคราะห์หาความยากง่ายและอำนาจจำแนกแล้ว เรื่องการใช้สื่อการสอนไปทดสอบกับนิสิตครูศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาจำนวน 30 คน โดยการสุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินผลครั้งแรก หลังจากนั้น 10 วันนำเพป

บันทึกภาพแบบจำลองการสอนมาเปิดเล่นกลับไปให้เด็กกลุ่มเดิมดู หลังจากนิสิตดูทักษะการสอน
จบลงก็จะทำข้อทดสอบชุดเดิมเพื่อประเมินผลครั้งหลัง หากค่าความแตกต่างของความมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัย

1. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณารับรองคุณภาพของแบบจำลองการสอนและ
รับรองว่า โดยเฉลี่ยทั้งเนื้อหา ทักษะการสอนและเทคนิคการถ่ายทำอยู่ในเกณฑ์
2. คะแนนการทดสอบโดยเฉลี่ยของนิสิตก่อนและหลังการทดลองใช้แบบจำลองการ
สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือ นิสิตที่ชมเทปบันทึกภาพแบบ
จำลองการสอนแล้วมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. วิจัยเพื่อติดตามผล และการทดสอบประสิทธิภาพของแบบจำลองกับนิสิตฝึกสอน
2. กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมให้ทำการฝึกสอนในชั้นเรียนปกติ อีกกลุ่มหนึ่งให้ฝึกทักษะการสอนจาก
แบบจำลองทักษะการสอน จุลภาคว่าทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการในการสอนแตกต่างกันหรือไม่
2. ควรจะได้มีการจัดตั้งคลินิกการสอนแบบจุลภาคในสถาบันฝึกหัดครูเพื่อช่วยเหลือ
ครูประจำการ และนิสิตฝึกสอนที่มีปัญหาในการสอน
3. หาแนวทางและวิธีการที่เหมาะสมเพื่อการใช้การสอนแบบจุลภาคปรับปรุงคุณภาพ
การสอนของครูและนิสิตฝึกสอนในการสอนระดับชั้นต่าง ๆ

Thesis Title   A Microteaching Model on "Utilization of Instructional Media"

Name   Miss Som-Ying Klansiri

Department   Audio-Visual Communication

Academic Year   1974

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this study was three folds; (1) to construct a Microteaching Model on "Utilization of Instructional Media" Videotaped on a 1 inch reel and later duplicated on a $\frac{1}{2}$ inch. The potential uses of the model would be in the field of teachers training; (2) to develop the handbooks for student teachers and supervisors, and (3) to find the efficiency of the model.

Procedures

Procedures employed to achieve the objectives of the study consisted primarily of gathering information from relevant literature and research studies. A model script was written prior to videotaping on a 1 inch black and white videotape reel and later transferred to $\frac{1}{2}$ inch reel. After the videotape construction and the revision of the Microteaching Model, the Validating Committee was appointed to determine the quality of the model then, the Comprehensive tests of the model were constructed. By random

sampling 30 third year elementary major students were given the pre-tests before viewing the model. Ten days later, after viewing the model, the post-tests were given. The data was computed to find the significant difference at 0.01 level using t-test statistical technique.

Results

The quality of the microteaching model on "Utilization of Instructional Media" was certified by the validating Committee. The pre-test and post-test scores yielded the significant difference at the 0.01 level, indicating that the student teachers, who viewed the model had increased their skill in the utilization of instructional media.

Recommendations

1. A Logical follow-up to this study could be an experiment to test the effectiveness of a skill model in any teacher training program. The control group would directly view live classroom lessons while the experimental group would receive identical instruction via skill models.
2. Microteaching Clinic should be established in teacher training institutions to solve the teaching and learning strategies.
3. Strategies and Procedures in utilization of a skill model to increase the effectiveness of teacher training skill ought to be encouraged.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงมาได้เพราะได้รับคำแนะนำแนวทางของการวิจัยจาก
 คณาจารย์หลายท่าน และความช่วยเหลือด้านการจัดหาทุนสนับสนุนที่ภาพแบบจำลอง การสอน
 จากเพื่อน ๆ ชาวโสต ในภาคอาจารย์นั้น ท่านศาสตราจารย์สำเนา วรวงศ์ ได้ให้ความ
 ช่วยเหลือด้านการวิจัยและอนุมัติให้ใช้สื่อประเภทอุปกรณ์ของหน่วยโสตที่ศึกษากลางเพื่อการ
 วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภร สุวรรณาศรัย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้กรุณาให้คำ-
 ปรึกษาแนะนำด้านต่าง ๆ และตรวจร่างวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนจบ อาจารย์ ดร. ชัยยงค์
 พรหมวงศ์ ได้แนะนำช่วยเหลือในด้านการสร้างแบบจำลองทักษะการสอน อาจารย์สุภาพ
 วกคเขียน ได้แนะนำช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ศาสตราจารย์ ดร. จรูญทัศน์
 ทุกกะมาน ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์โรจน์ จะโนภาส ผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุณณโชติ อาจารย์
 รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ ดร. อัจฉรา ประไพตระกูล อาจารย์ ดร. ชัยยงค์
 พรหมวงศ์ คณะกรรมการพิจารณาและรับรองคุณภาพแบบจำลองการสอนคุณภาพ และอาจารย์
 ยงสุข รัตติมาศ อาจารย์ผู้สาธิตการสอน

อาจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ฝ่ายประถม ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่งโดยแนะนำและอนุญาตให้อาจารย์ใน
 โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ อาจารย์พิตรวัลย์
 โกวิทวที และอาจารย์ดวงเดือน อ่อนน้อม มาเป็นอาจารย์ผู้สาธิตการสอน ทั้งยังได้อนุมัติ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 จำนวน 15 คน เข้าร่วมแสดงในแบบจำลองการสอนด้วย

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งสำนึกพระคุณในความกรุณาปรานีของอาจารย์ทั้งหลาย ความ
 ช่วยเหลือด้วยความปรารถนาดีของมิตรทั้งปวง ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณ
 อย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สมหญิง กลั่นศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	22
การดำเนินการวิจัย	22
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	23
นิยามของคำต่าง ๆ ที่ใช้เป็นภาษาเทคนิค	23
2. การสอนแบบจุลภาค และการใช้สื่อการสอน	25
พัฒนาการของการปรับปรุงระบบการฝึกหัดครู	25
พัฒนาการของการสอนแบบจุลภาค	26
ความหมายของการสอนแบบจุลภาค	31
การใช้การสอนแบบจุลภาคในขบวนการเรียนการสอน	33
ขบวนการของการสอนแบบจุลภาค	37
องค์ประกอบของการสอนแบบจุลภาค	38
องค์ประกอบบุคคลของการสอนแบบจุลภาค	43
ประโยชน์ของการสอนแบบจุลภาค	44

ความหมายของ สื่อการสอน	46
คุณค่าของ สื่อการสอน	46
แผนการสอนโดยใช้สื่อการสอน	49
คำแนะนำทั่วไปในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน	51
ชุดการสอน - นวัตกรรมการผลิตการใช้สื่อการสอน... .. .	52
ชุดการสอนกับกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้... .. .	53
3. วิธีดำเนินการวิจัย	56
4. การวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์	61
การวิเคราะห์ผล... .. .	61
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	67
สรุปผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม... .. .	75
ภาคผนวก	81
ผนวก ก.	82
ผนวก ข.	102
ผนวก ค.	142
ประวัติการศึกษา	161

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. การประเมินผลการพิจารณาคุณภาพของแบบจำลอง การสอน	62
2. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการ สอนแต่ละทักษะ	65

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1. แสดงการจัดห้องเรียนสำหรับการสอนแบบจุดภาค	...	...	...	...	42
2. แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน	...	...	...	...	54
3. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมในศูนย์การเรียน	...	...	...	...	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย